

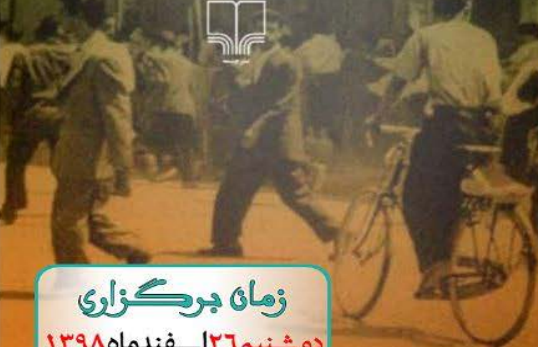
رجاوندان شهر امید

مردم در سیاست ایران

پنج پژوهش موردی

یرواند آبراهامیان

ترجمه‌ی بهرنگ رجیبی

زمان برگزاری

دوشنبه ۲۶ - آذرماه ۱۳۹۸

ساعت ۱۸ تا ۲۰

جلسه ارائه کتاب

سرکار خانم ژیلّا جعفری

مردم در سیاست ایران

یرواند آبراهامیان ترجمه بهرنگ رجیبی

در این کتاب به بررسی قوت‌ها و ضعف‌های چند نمونه از جنبش‌های مردمی در فرازهای تاریخی مهم ایران می‌پردازیم

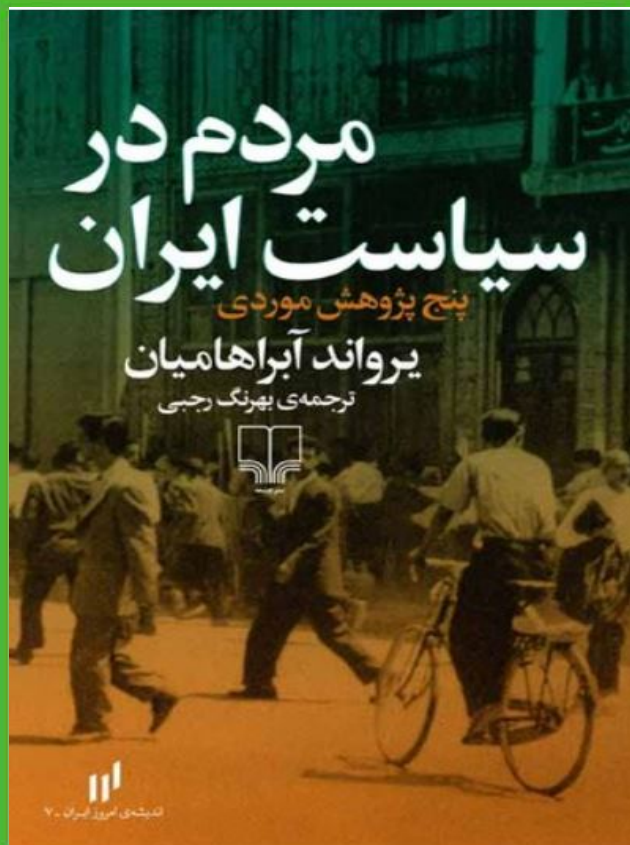
در این پرسش که آدمهای کوچه و خیابان چطور کوشیده‌اند فردایشان را بهتر کنند؟ کجاها موفق بوده‌اند و کجاها شکست خورده‌اند؟ آیا همیشه اعتراضات خیابانی مردم ایران در بدست آوردن مطالباتش موفق بوده؟ آیا جمعیت مردمی در خیابانهای ایران در بدست آوردن مطالباتش موفق‌تر از دیگر کشورها بوده؟ موضوع اصلی حرکت‌های خیابانی جامعه ایران کدام بوده؟ فقر؟ گرانی و تورم؟ نا آگاهی؟ تبعیض؟.....

و آیا حرکت‌های اعتراضی مردم ایران تحت تأثیر و تفکرات برون مرزی هم بوده؟

آگاهی شاد است، آزادیست

رجاوندان شهر امید

ارائه دهنده: ژیلای جعفرپور

تاریخ: ۱۳۹۸/۱۲/۲۶

مکان: نرم افزار GoToMeeting

جلسه: ۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زندگی نامه نویسنده

یرواند آبراهامیان در سال ۱۳۴۲ درجه کارشناسی و کارشناسی ارشد خود را از دانشگاه آکسفورد دریافت کرد. آبراهامیان پس از مهاجرت به آمریکا موفق به گرفتن دکترای خود، در سال ۱۳۴۸ از دانشگاه کلمبیا شد. وی در دانشگاه‌های پرینستون و آکسفورد به تدریس «تاریخ ایران» پرداخت و هم‌اکنون در کالج باروک دانشگاه نیویورک به تدریس تاریخ جهان و خاورمیانه مشغول است. آبراهامیان در مبحث «تاریخ ایران معاصر» از برجسته‌ترین تاریخ‌نگاران محسوب می‌شود. از جمله آثار وی می‌توان به *ایران بین دو انقلاب*، *تاریخ ایران مدرن*، *کودتا*، *پارانوید در سیاست ایران* و *آناشیسیم در انقلاب روسیه* اشاره کرد.

آقای آبراهامیان بیشترین تمرکزش در تاریخ نگاری بر روی تحولاتی که آدم ها به واسطه ی خیابان باعث شده اند بوده تا تغییراتی که سیاستمداران سر میز مذاکره بدست آورده اند. بنابراین او راوی فشارهای از پایین ، جماعت خیابان ها است. این کتاب از پنج قسمت تشکیل شده ، دو بخش اول و دوم دو مقاله در مورد تحولات انقلاب مشروطه می باشد. و بخش سوم و چهارم دو مقاله ای است که چهل سال بعد نوشته شده در مورد تحولات انقلاب ۵۷ و بخش آخر متن سخنرانی دانشگاهی در بیان جنبش کارگری ایران میباشد.

مقاله اول : نقش جمعیت های مردمی در انقلاب مشروطه ی ایران

مقاله دوم : نقش جمعیت های مردمی در سیاست ایران

مقاله سوم : نقش جمعیت های مردمی در انقلاب ۵۷ ایران

مقاله چهارم: کمونیسم و مسیله ی اشتراک در ایران، حزب توده و فرقه ی دموکرات

مقاله پنجم: شکل گیری پرولتاریا در ایران مدرن ۱۳۲۰ - ۱۳۳۲

مقاله اول

نقش جمعیت های مردمی در انقلاب مشروطه ی ایران

انقلاب مشروطه ی ایران در حد فاصل سال های ۱۲۸۴ تا ۱۲۸۸ شمسی نقطه عطف عمده ای در تاریخ ایران بود که نظام سنتی حکومت داری را پایان داد. در این انقلاب جمعیت آدم های سیاسی نقشی برجسته ایفا کردند.

در چندین مرحله با اعتراضات علما، مردم و تجار بازار فرمان مشروطه توسط مظفرالدین شاه تصویب شد:

- 1) مرحله اول (اولین جرقه): با خبر روزنامه حبل المتین در مورد افزایش قیمت گندم (۹۰ درصد) و قند (۳۰ درصد) اولین جرقه ی اعتراضات مردمی در فروردین ماه ۱۲۸۴ توسط صفوف منظم صراف ها و لباس فروشی ها پیدا شد.
- 2) مرحله دوم: جمعیت خشمگین در ماه رمضان با تحریک واعظ سخنور در بازار تهران به بانک استقراضی روس حمله بردند و آن را با خاک یکسان کردند.

- 3) مرحله سوم : آذر ماه سال ۱۲۸۴ با پیچیده شدن خبر فلک دو تاجر توسط حاکم تهران گروهی از تاجران در مسجد شاه کنار بازار تحصن کردن و علمای دیگر از جمله سید جمال الدین اصفهانی و بهبهانی هم به آن ها پیوستند و با پیشنهاد سید عبدالله بهبهانی به حرم حضرت معصوم رفته و با تمام خانواده خود به مدت یک ماه بست نشستند.
- 4) مرحله چهارم (این بار با خشونت بیشتر) : تیر ماه ۱۲۸۵ حکومت دستور دستگیری بی سر و صدای یکی از سخنرانهای ضد دربار را داد و طلاب به زندان حمله بردند. در این میان یک طلبه کشته شد.

5) مرحله پنجم: ۲۶ تیرماه سال ۱۲۸۵ دو نفر با سفارت انگلیس تماس می گیرند و درخواست می کنند در باغ سفارت بست بنشینند و سفارت می گوید به احترام آیین بست نشینی مردم نمی تواند مخالفت کنند. همان شب پنجاه روحانی و تاجر به باغ سفارت انگلیس می روند.

جمعیت محافظه کار، خردادماه ۱۲۸۶ تا ۱۲۹۸

انقلاب ۱۲۸۵ قیام همه توده های شهری صنعتگر، تاجر، بازار و... بود. سال ۱۲۸۶ توازن سیاسی تغییر کرد. عده ای سلطنت طلب خواهان لغو فرمان مشروطه شدند .

دو عامل موثر در آوردن طبقات فرو دست به صف سلطنت طلبان:

(1) جدا شدن روحانیون از مشروطه خواهان

(2) گرانی نان

نقش جمعیت های مردمی در سیاست ایران (۱۳۳۲-۱۲۸۵)

اهداف این مقاله عبارت است از:

- ۱) نقش جمعیت در ایران مدرن
- ۲) ترکیب جمعیت های مردمی در دوران پیش صنعتی (۱۳۰۴-۱۲۸۴)
- ۳) چهره های جمعیت در دوره نیمه صنعتی (۱۳۳۰-۱۳۳۲)

نتیجه گیری مقاله اول و دوم

- 1) جمعیت سیاسی نقشی مهم در انقلاب مشروطه ایجاد کرد.
- 2) جمعیت معترضین نه او باش نه آدم کش بلکه افراد محترم از همه صنف ها بودند.
- 3) جمعیت معترضین به دنبال خشونت و ویرانگری نبودند.
- 4) تنها هنگامی که تیراندازی می شد کار به خشونت می کشید.
- 5) هنگام خشونت هم به مردم کاری نداشتند بلکه فقط به ساختمان ها حمله می کردند.
- 6) رفتار دمدمی معترضین دلیل به فرهنگ سیاسی و سنتی اسلامی ایران داشت.

نقش جمعیت‌های مردمی ایران در انقلاب ۵۷

آدم‌های این جمعیت چه کسانی بودند؟

کدام گروه‌های اجتماعی نقش‌های مهم را ایفا کردند؟

این جریان تا چه میزان ابراز نارضایتی‌های مذهبی یا اجتماعی اقتصادی بود؟

راهپیمایی‌ها چگونه برنامه‌ریزی می‌شدند؟

چگونه غیر نظامیانی غیر مسلح یکی از منظم‌ترین نیروهای نظامی دنیا را سرنگون کرد؟

چگونه عام مردم با وجود عدم اطلاع از نظریه‌ی نافرمانی مدنی غیر خشونت‌آمیز گاندی به

چنین راهبردی متوسل شدند؟

نتیجه گیری مقاله سوم

1) تمایل مردم به رفتارهای آرام و مسالمت آمیز بود و بسته به شرایط به خشونت می کشید.

2) جمعیت مردمی در خیابان ها خود جوش و با لفور بود و هیچ دست پنهانی خارجی در کار نبود.

3) رقم کل کشته های راهپیمایی ها خیلی کمتر از میزان اعلام شده بود زیر ۱۰۰۰ نفر شاید)

کمونیسم و مسئله ی اشتراک در ایران: حزب توده و فرقه ی دمکرات

دو حزب کمونیست طرفدار شوروی در ایران وجود داشت :

حزب توده : تشکیل شده بود از روشنفکران جوان مارکسیست از طبقه کارگر

فرقه ی دموکرات : به سرکردگی جعفر پیشه وری که در ۱۳۲۴ در تبریز پایه گذاری شد و در

سرتاسر آذربایجان ایران گسترش پیدا کرد در سال ۱۳۳۹ این دو حزب باهم با پیشنهاد حزب

توده آن هم با نام حزب توده ایران ادغام شد.

شکل گیری پرولتاریا در ایران مدرن ۱۳۲۰-۱۳۳۲

در سال ۱۳۰۰ احزاب سوسیالیست و مارکسیست با همراهی هم شورای متحد مرکزی اتحادیه ی کارگران و زحمتکشان ایران را ایجاد کردند در سال ۱۳۰۴ تنها هشت هزار عضو داشت و دلیل بی اهمیت بودن جنبش کارگری می توسست به دو علت باشد:

(1) حجم اندک نیروی صنعتی

(2) قدرت اصناف صنعتگر و بازاری سنتی

اوج فعالیت در ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲ بود که در آن زمان نیروی شوروی در ایران حضور نداشت.

نقد کتاب توسط دو تن از اساتید تاریخ و سیاست:

سخن مترجم : این کتاب را برای مردم می دانم نه متخصصین (تاریخ و سیاست)
ترجمه کتاب مخاطبش رو مردم عام و با سواد که رمان می خوانند در نظر گرفته
نه متخصصین تاریخ

نقد استاد از غندی : چرا به مقام علمی پروفیسور آبراهامیان در مقدمه توجه نشده ؟
وایشان هدفش فقط نوشتن نیست بلکه انتقال آگاهی به دانشجویان غیر ایرانی است،
اشاره نکردن به سال و مجله منتشر کننده ی مقاله ها

نقد حسین آبادیان : ایشون این کتاب رو به عنوان کتاب قبول ندارند چون معتقدند کتاب هویت دارد چرا که ایشون معتقدند ۴۵ سال پیش این مقاله ها نوشته شده و در آن زمان منابع در مورد مشروطیت بسیار کم بود ، در قسمتهایی از کتاب غلط تاریخی و ویرایشی وجود داره و معتقدند کتاب باید تخصصی ترجمه میشد ، و هر علمی باید با کلید واژه ها و مفاهیم خود نوشته شود ، مترجم در متنی اشاره به دانشگاه فلاح و دانشکده ی فنی نموده که این دو دانشگاه در زمان رضا خان تاسیس شدند و منظور مترجم دارالفنون بوده است ، یک کلمه انگلیسی معادل مردم را جمعیت و جایی دیگر اوباش ترجمه کردند که هر کدام بار معنایی خودش را دارد و باید در ترجمه بسیار دقت شود.

سازمان مردم نهاد "رجاوندان شهر امید"

با ایمان به تاثیر ارتقاء خود آگاهی جمعی بر عبور از مسائل فراراه توسعه ایران عزیزمان بر آن است تا با همه کیر کردن مطالعه کتاب های مرتبط با این حوزه گامی هر چند کوچک در این مسیر بردارد.

مجموعه اسلاید هایی که مشاهده شد، مربوط به یکی از جلسات ارائه کتاب بوده
شما نیز می توانید با پیوستن به این حرکت جمعی، چراغ خویشستن بر فروزید و هریک نوری باشیم در عبور از تاریکی ها

همراه شو عزیز...